

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเรียนต่อของเด็กและเยาวชน ในชุมชนแออัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยแบ่งออกเป็น 6 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง
- ตอนที่ 2 ผลการศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของเด็กและเยาวชน
- ตอนที่ 3 ผลการศึกษาเกี่ยวกับการควบคุมตนเองของเด็กและเยาวชน
- ตอนที่ 4 ผลการศึกษาเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของเด็กและเยาวชน
- ตอนที่ 5 การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนต่อของเด็กและเยาวชน
- ตอนที่ 6 การทดสอบสมมติฐาน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ในส่วนนี้จะเสนอข้อมูลทั่วไป เพื่อให้ทราบถึงข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม รวมทั้งเพื่อให้ทราบถึงตัวแปรต่าง ๆ ที่คาดว่าจะมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเรียนต่อของเด็กและเยาวชนในชุมชนแออัดกรุงเทพมหานคร โดยข้อมูลจะนำเสนอในรูปแบบของร้อยละ

1. เพศ

จากจำนวนตัวอย่าง 339 คน เป็นเพศชาย ร้อยละ 52.8 เพศหญิง ร้อยละ 47.2

2. จำนวนพี่น้องในครอบครัว

กลุ่มตัวอย่างเด็กและเยาวชนกลุ่มนี้ส่วนใหญ่มีจำนวนพี่น้องในครอบครัว 3 คน คิดเป็นร้อยละ 25.7 รองลงมาคือเด็กที่มีจำนวนพี่น้องในครอบครัว 2 คน คิดเป็นร้อยละ 24.2 เด็กที่มีจำนวนพี่น้องในครอบครัว 4 คน คิดเป็นร้อยละร้อยละ 15.9 เด็กที่มีจำนวนพี่น้อง 5 คน คิดเป็นร้อยละ 13.0 เด็กที่มีจำนวนพี่น้อง 1 คน คิดเป็นร้อยละ 9.4 เด็กที่มีจำนวนพี่น้อง 6 คน คิดเป็นร้อยละ 5.3 เด็กที่มีจำนวนพี่น้อง 7 คน คิดเป็นร้อยละ 3.5 เด็กที่มีจำนวนพี่น้อง 8 คน คิดเป็นร้อยละ 1.8 สำหรับเด็กที่มีจำนวนพี่น้อง 9 คน มีเพียงร้อยละ 1.2 เท่านั้น

3. ลำดับที่การเป็นบุตร

เด็กและเยาวชนในกลุ่มนี้ส่วนใหญ่เป็นบุตรลำดับที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 30.6 รองลงมาคือ ลำดับที่ 1 ร้อยละ 36.6 เป็นบุตรลำดับที่ 3 ร้อยละ 16.5 เป็นบุตรลำดับที่ 4 ร้อยละ 8.0 เป็นบุตร ลำดับที่ 5 ร้อยละ 3.8 เป็นบุตรลำดับที่ 6 ร้อยละ 2.1 เป็นบุตรลำดับที่ 7 ร้อยละ 1.5 เด็กและ เยาวชนเป็นบุตรลำดับที่ 8 ร้อยละ 0.6 ส่วนที่มีลำดับที่ของการเป็นบุตรจำนวนน้อยที่สุดคือลำดับที่ 9 มีเพียงร้อยละ 0.3 เท่านั้น

4. อาชีพของผู้ปกครอง

ผู้ปกครองของกลุ่มตัวอย่างนี้มีอาชีพรับจ้างทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 51.3 รองลงมาคือค้า ขาย คิดเป็นร้อยละ 28.9 รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 10.6 บริการ ร้อยละ 7.7 และอาชีพ อื่นๆมีเพียงร้อยละ 1.5

5. การศึกษาของผู้ปกครอง

ผู้ปกครองของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มนี้ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา คิดเป็น ร้อยละ 58.3 รองลงมาคือผู้ปกครองที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา คือร้อยละ 28.1 ผู้ปกครองที่ ไม่มีการศึกษา ร้อยละ 6.5 ผู้ปกครองที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 5.9 ส่วนผู้ปกครอง ที่มีการศึกษาระดับอื่น ๆ มีจำนวนน้อยที่สุดคือ เพียงร้อยละ 1.2

6. รายได้ของครอบครัว

ครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มนี้จะมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระหว่าง 3,001 - 6,000 บาทจำนวนมากที่สุดคือ ร้อยละ 46.1 รองลงมามีรายได้ระหว่าง 6,001 - 10,000 บาทคิดเป็นร้อยละ 28.3 รายได้ของครอบครัวระหว่าง 10,001 - 30,000 บาทมีร้อยละ 15.2 และที่มีรายได้ระหว่าง 1,000 - 3,000 บาท มีจำนวนน้อยที่สุดเพียงร้อยละ 10.4

7. อาชีพของเด็กและเยาวชนในชุมชนแออัดที่ไม่ศึกษาต่อ

เด็กและเยาวชนในชุมชนแออัดที่ไม่ได้ศึกษาต่อส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 40.5 รองลงมาคือช่วยผู้ปกครองทำงาน คิดเป็นร้อยละ 24.3 เด็กและเยาวชนในชุมชน แออัดที่ไม่ได้ศึกษาต่อประกอบอาชีพเก็บของเก่า ทำงานออฟฟิศและขายพวงมาลัยในสัดส่วนที่เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 8.1 ทำงานบริการ คิดเป็นร้อยละ 5.4 ส่วนงานที่มีผู้ที่ไม่ได้ศึกษาต่อประกอบอาชีพ เป็นจำนวนน้อยที่สุดคืออาชีพเก็บของเก่าขาย และพับถุงขายในสัดส่วนที่เท่ากันคือ ร้อยละ 2.7 เท่านั้น (ตารางที่ 4.1)

ตารางที่ 4.1
ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างของครอบครัว

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
เพศ			
ชาย	179	52.8	
หญิง	160	47.2	
รวม	339	100.0	
จำนวนพี่น้องในครอบครัว			
1 คน	32	9.4	
2 คน	82	24.2	
3 คน	87	25.7	
4 คน	54	15.9	
5 คน	44	13.0	
6 คน	18	5.3	
7 คน	12	3.5	
8 คน	6	1.8	
9 คน	4	1.2	
รวม	339	100.0	
ลำดับที่การเป็นบุตร			
ลำดับที่ 1	124	36.6	
ลำดับที่ 2	104	30.6	
ลำดับที่ 3	56	16.5	
ลำดับที่ 4	27	8.0	
ลำดับที่ 5	13	3.8	
ลำดับที่ 6	7	2.1	
ลำดับที่ 7	5	1.5	
ลำดับที่ 8	2	0.6	
ลำดับที่ 9	1	0.3	
รวม	339	100.0	

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
อาชีพของผู้ปกครอง			
ค้าขาย	98	28.9	
รับจ้างทั่วไป	174	51.3	
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	36	10.6	
บริการ	26	7.7	
อื่น ๆ	5	1.5	
รวม	339	100.0	
การศึกษาของผู้ปกครอง			
ไม่มีการศึกษา	22	6.5	มีผู้ไม่ตอบ 1 คน
ประถมศึกษา	197	58.3	
มัธยมศึกษา	95	28.1	
ปริญญาตรี	20	5.9	
อื่น ๆ	4	1.2	
รวม	338	100.0	
รายได้ของครอบครัวต่อเดือน			
1,000 - 3,000 บาท	37	10.9	
3,001 - 6,000 บาท	155	45.7	
6,001 - 9,000 บาท	71	20.9	
9,001 บาทขึ้นไป	76	22.4	
รวม	339	100.0	

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
อาชีพของผู้ที่ไม่ได้ศึกษาต่อ			
รับจ้างทั่วไป	15	40.5	มีผู้ที่เรียนในระบบ
บริการ	2	5.4	โรงเรียน นอกบบ
ช่วยงานผู้ปกครอง	9	24.3	โรงเรียนและไม่ได้ทำ
รวม	26	100.0	งานจำนวน 302 คน
เก็บของเก่าขาย	3	8.1	
ออฟฟิศ	1	2.7	
ขายพวงมาลัย	3	8.1	
เช็คกระดาษรถยนต์	3	8.1	
หีบถุงขาย	1	2.7	
รวม	37	100.0	

7. ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษา

เด็กและเยาวชนกลุ่มนี้ส่วนใหญ่เรียนในระบบโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 48.7 รองลงมา เป็นเด็กและเยาวชนที่ไม่เคยเรียนคือเลข ร้อยละ 23.0 เคยเรียนแต่หยุดเรียน ร้อยละ 17.7 เป็นผู้ที่ไม่ได้เรียนในระบบโรงเรียน ซึ่งมีจำนวนเพียงร้อยละ 10.6 เท่านั้น

8. ผลการศึกษา

เด็กและเยาวชนกลุ่มนี้ส่วนใหญ่จะมีผลการศึกษาระดับ 2.10 - 3.00 คิดเป็นร้อยละ 49.4 รองลงมา มีผลการศึกษาระดับ 1.00 - 2.00 ร้อยละ 35.0 และมีผลการศึกษาระดับ 3.10 - 4.00 เพียงร้อยละ 15.6 เท่านั้น

9. ระยะห่างของโรงเรียนกับชุมชน

เด็กและเยาวชนกลุ่มนี้ส่วนใหญ่จะอยู่ในชุมชนที่มีระยะห่างจากโรงเรียน ระยะทาง 1 - 3 กิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 87.6 รองลงมาคือระยะทาง 4 - 6 กิโลเมตร ร้อยละ 8.3 และระยะทาง 7 - 9 กิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 4.1

10. การศึกษาของผู้ที่ไม่ได้เรียนในระบบโรงเรียน

เด็กและเยาวชนกลุ่มนี้ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่กำลังศึกษา กศน. คิดเป็นร้อยละ 50.0 รองลงมาเป็นผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนศึกษาผู้ใหญ่ภาคค่ำ ร้อยละ 33.3 ฝึกอาชีพเป็นครั้งคราวกับสถานศึกษา ร้อยละ 13.9 และฝึกงานกับสถานประกอบการเพียงร้อยละ 2.8

11. สาเหตุที่เด็กและเยาวชนในชุมชนแออัดหยุดเรียน

เด็กและเยาวชนกลุ่มนี้ส่วนใหญ่หยุดเรียนเพราะ มีปัญหาด้านเศรษฐกิจ ไม่สนใจการเรียน และมีปัญหาครอบครัว สัดส่วนเท่ากัน คือร้อยละ 22.0 รองลงมาคือต้องทำงาน ร้อยละ 11.9 ไม่เรียนตามเพื่อน ร้อยละ 8.5 ต้องดูแลน้อง ร้อยละ 5.1 ส่วนปัญหาการไม่ชอบครูและโดนไล่ออกมีสัดส่วนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 3.4 และจบการศึกษา ร้อยละ 1.7

12. สิ่งที่เด็กและเยาวชนที่ไม่ได้ศึกษาต่อทำขณะนี้

เด็กและเยาวชนกลุ่มที่ไม่ได้ศึกษาอะไรเลยนี้ส่วนใหญ่ไม่ทำงานอะไรเลย คิดเป็นร้อยละ 50.0 รองลงมาทำงานบางเวลา ร้อยละ 41.0 และทำงานเต็มเวลาเพียงร้อยละ 9.0 (ตารางที่ 4.2)

ตารางที่ 4.2

ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษา

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
เรียนในระบบโรงเรียน	165	48.7	
ไม่ได้เรียนในระบบโรงเรียน	36	10.6	
เคยเรียนแต่หยุดเรียน	60	17.7	
ไม่เคยเรียนต่อเลย	78	23.0	
รวม	339	100.0	
ผลการศึกษา			
ระดับการศึกษา 1.00-2.00	119	35.0	มีผู้ไม่ตอบ 2 คน
ระดับการศึกษา 2.01-3.00	166	49.4	
ระดับการศึกษา 3.01-4.00	52	15.6	
รวม	337	100.0	

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
ระยะห่างของโรงเรียนกับชุมชน			
1-3 กิโลเมตร	296	87.6	มีผู้ไม่ตอบ 1 คน
4-6 กิโลเมตร	28	8.3	
7-9 กิโลเมตร	14	4.1	
รวม	338	100.0	
ผู้ที่ไม่ได้เรียนในระบบโรงเรียนและกำลังศึกษา			
กสน.	18	50.0	ผู้ที่เรียนในระบบ โรงเรียนและผู้ที่ไม่เคยศึกษาต่อ จำนวน 303 คน
ศึกษาผู้ใหญ่ภาคค่ำ	12	33.3	
ฝึกอาชีพเป็นครั้งคราวกับสถานศึกษา	5	13.9	
ฝึกงานกับสถานประกอบการ	1	2.8	
รวม	36	100.0	
สาเหตุที่เด็กและเยาวชนในชุมชนแออัดหยุดเรียน			
จบการศึกษา	1	1.7	ผู้ที่เรียนในระบบ นอกระบบ และไม่ได้เรียน เลข 280 คน
ปัญหาเศรษฐกิจ	13	22.0	
ไม่สนใจการเรียน	13	22.0	
ปัญหาครอบครัว	13	22.0	
ทำงาน	7	11.9	
ตามเพื่อน	5	8.5	
ไม่ชอบครู	2	3.4	
ดูแลน้อง	3	5.1	
โดนไล่ออก	2	3.4	
รวม	59	100.0	
สิ่งที่เด็กและเยาวชนไม่ได้ศึกษาต่อทำขณะนี้			
ทำงานเต็มเวลา	7	9.0	ผู้ที่เรียนในระบบ และนอกระบบ จำนวน 261 คน
ทำงานบางเวลา	32	41.0	
ไม่ทำงานอะไรเลย	39	50.0	
รวม	78	100.0	

ข้อมูลด้านการศึกษาระหว่างหญิงชาย

13. การศึกษาต่อ

เด็กและเยาวชนกลุ่มนี้ส่วนใหญ่เรียนในระบบโรงเรียน เป็นเพศหญิงร้อยละ 56.3 ไม่ได้เรียนในระบบโรงเรียน ร้อยละ 10.6 เคยเรียนแต่หยุดเรียน ร้อยละ 15.0 ไม่เรียนต่อเลย ร้อยละ 18.0 เรียนในระบบโรงเรียนเป็นเพศชายร้อยละ 41.9 ไม่ได้เรียนในระบบโรงเรียน ร้อยละ 10.6 เคยเรียนแต่หยุดเรียน เพศชายร้อยละ 20.1 และไม่ได้เรียนต่อเลย เพศชายร้อยละ 27.4 ซึ่งสัดส่วนของเด็กหญิงและเด็กชายที่ศึกษาต่อนี้ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยนักเรียนหญิงมีสัดส่วนการเรียนต่อในระบบโรงเรียนสูงกว่าเด็กชาย แต่เด็กชายมีสัดส่วนการเคยเรียนแต่หยุดเรียน และการไม่เรียนต่อเลยสูงกว่าเด็กหญิง

14. การศึกษาของผู้ที่ไม่ได้เรียนในระบบโรงเรียน

เด็กและเยาวชนกลุ่มนี้ส่วนใหญ่เรียน กศน. เป็นเพศหญิงร้อยละ 41.2 การศึกษาผู้ใหญ่ภาคค่ำ ร้อยละ 29.4 ฝึกอาชีพเป็นครั้งคราวกับสถานศึกษา ร้อยละ 23.5 ฝึกงานกับสถานประกอบการ ร้อยละ 5.9 ส่วนเพศชายเรียน กศน. ร้อยละ 57.9 การศึกษาผู้ใหญ่ภาคค่ำ ร้อยละ 36.8 ฝึกอาชีพเป็นครั้งคราวกับสถานศึกษา ร้อยละ 5.3 ฝึกงานกับสถานประกอบการ ไม่มี ซึ่งการศึกษานี้เด็กหญิงและเด็กชายไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

15. สาเหตุที่หยุดเรียน

เด็กและเยาวชนกลุ่มนี้หยุดเรียนเพราะจบการศึกษา เป็นเพศหญิงร้อยละ 0.6 ปัญหาเศรษฐกิจ ร้อยละ 3.8 ไม่อยากเรียนต่อ ร้อยละ 3.8 ปัญหาครอบครัว ร้อยละ 3.0 ทำงาน ไม่มี ดิฉันเพื่อน ร้อยละ 0.6 ไม่ชอบครู ร้อยละ 1.3 คูณน้อง ร้อยละ 1.9 โคนไต่ออก ไม่มี ส่วนเพศชายจบการศึกษา ไม่มี ปัญหาเศรษฐกิจ ร้อยละ 3.9 ไม่อยากเรียนต่อ ร้อยละ 3.9 ปัญหาครอบครัว ร้อยละ 4.5 ทำงาน ร้อยละ 3.9 ดิฉันเพื่อน ร้อยละ 2.2 ไม่ชอบครูไม่มี คูณน้อง ไม่มี โคนไต่ออก ร้อยละ 1.1 โดยสาเหตุในการหยุดเรียนไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างเด็กหญิงและเด็กชาย

16. สิ่ง que เด็กและเยาวชนไม่ได้เรียนต่อทำขณะนี้

เด็กและเยาวชนกลุ่มนี้ไม่ได้เรียน เพราะทำงานเต็มเวลา เป็นเพศหญิงร้อยละ 17.2 ทำงานบางเวลา ร้อยละ 37.9 และไม่ทำงานใด ๆ ร้อยละ 44.8 ส่วนเพศชายทำงานเต็มเวลา ร้อยละ 4.1 ทำงานบางเวลา ร้อยละ 42.9 และไม่ทำงานใด ๆ ร้อยละ 53.1

17. งานที่เด็กและเยาวชนทำขณะนี้

เด็กและเยาวชนกลุ่มนี้ทำงานรับจ้างทั่วไป เพศหญิงร้อยละ 31.3 งานบริการ ร้อยละ 12.4 ช่วยผู้ปกครองชายของ ร้อยละ 31.3 ค้าของเก่า ไม่มี งานออฟฟิศ ร้อยละ 6.3 งานขายพวงมาลัย ร้อยละ 12.5 งานเช็ดกระจกรถยนต์ ไม่มี พบถุงชาย ร้อยละ 6.3 ส่วนเพศชายทำงานรับจ้างทั่วไป ร้อยละ 47.6 งานบริการ ไม่มี ช่วยผู้ปกครองชายของ ร้อยละ 19 ค้าของเก่า ร้อยละ 14.3 งานออฟฟิศ ไม่มี งานขายพวงมาลัย ร้อยละ 48 งานเช็ดกระจกรถยนต์ ร้อยละ 14.3 และพบถุงชาย ไม่มี (ตารางที่ 4.3)

ตารางที่ 4.3

จำแนกข้อมูลด้านการศึกษาระหว่างหญิงชาย

ข้อมูลด้านการศึกษา	เพศ		หมายเหตุ
	ชาย	หญิง	
การศึกษาต่อ			
เรียนในระบบโรงเรียน	41.9	56.4	$\chi^2 = 7.96307$
ไม่ได้เรียนในระบบโรงเรียน	10.6	10.6	Sig = .0468
เคยเรียนแต่หยุดเรียน	20.1	15.0	
ไม่เคยเรียนต่อเลย	27.4	18.0	
รวมร้อยละ	52.8	47.2	
การศึกษาของผู้ที่ไม่ได้เรียนในระบบโรงเรียน			
กสน.	57.9	41.2	
การศึกษาผู้ใหญ่ภาคค่ำ	36.8	29.4	
ฝึกอาชีพเป็นครั้งคราวกับสถานศึกษา	5.2	23.5	
ฝึกงานกับสถานประกอบการ	-	5.9	
รวมร้อยละ	52.8	47.2	
สาเหตุที่หยุดเรียน			
ไม่ชอบ	80.4	85.0	
จบการศึกษา	-	0.6	
ปัญหาเศรษฐกิจ	3.9	3.8	
ไม่อยากเรียนต่อ	3.9	3.8	

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ข้อมูลด้านการศึกษา	เพศ		หมายเหตุ
	ชาย	หญิง	
ปัญหาครอบครัว	4.5	3.0	
ทำงาน	3.9	-	
คิดเพื่อน	2.2	0.6	
ไม่ชอบครู	-	1.3	
คุณเลี้ยง	-	1.9	
โดนไล่ออก	1.2	-	
รวมร้อยละ	52.8	47.2	
สิ่งที่เด็กและเยาวชนไม่ได้เรียนต่อทำขณะนี้			
ทำงานเต็มเวลา	4.1	17.2	
ทำงานบางเวลา	42.9	37.9	
ไม่ทำงานใด ๆ	53.1	44.8	
รวมร้อยละ	52.8	47.2	
งานที่เด็กและเยาวชนทำขณะนี้			
ไม่ตอบ	-	-	
รับจ้างทั่วไป	47.6	31.3	
บริการ	-	12.4	
ช่วยผู้ปกครองขายของ	19.0	31.3	
ค้าของเก่า	14.3	-	
ออฟฟิศ	-	6.3	
ขายพวงมาลัย	4.8	12.4	
เช็ดกระจกรถยนต์	14.3	-	
พับถุงขาย	-	6.3	
รวมร้อยละ	52.8	47.2	

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาเกี่ยวกับสุขภาพจิตของเด็กและเยาวชน

สุขภาพจิต หมายถึง ความสามารถในการปรับปรุงตัวคนเราให้เข้ากับสถานการณ์ปัจจุบัน และรวมถึงสภาพการณ์ที่กำลังจะมาถึง โดยสามารถตอบสนองความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ได้ อันจะดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยในส่วนของสุขภาพจิตผู้ศึกษาได้ใช้แบบวัดสุขภาพจิตในเรื่องต่าง ๆ 20 เรื่อง วัดระดับสุขภาพจิต 6 ระดับ มีค่าตั้งแต่ 1-6 ดังนี้

1. การรู้สึกว่าเป็นคนตื่นเต้นง่าย
2. การรู้สึกว่าเป็นคนสนใจอะไรได้ไม่นาน
3. การเป็นผู้ที่เวลาทำการบ้านได้ยินเสียงดังจะขาดสมาธิ
4. การเป็นผู้ที่มีเรื่องกุ่มใจอยู่เสมอ
5. การรู้สึกลำบากถ้าต้องตัดสินใจด้วยตนเอง
6. การถูกข่มขู่เพียงเล็กน้อยก็รู้สึกโกรธง่าย ๆ
7. การเป็นกังวลว่าคุณพ่อคุณแม่จะไม่รักตัวเอง
8. การเป็นผู้ที่ไม่กล้าตอบคำถามครู
9. การเป็นผู้ที่กลัวอะไร โดยไม่มีสาเหตุ
10. การเป็นผู้ที่บังคับตนเองไม่ค่อยได้
11. การเป็นผู้ที่ตกใจง่าย
12. การเป็นผู้ที่รู้สึกว่าตนเองเวลาดีใจจะดีใจมาก และรู้สึกเสียใจก็จะเสียใจมาก
13. การเป็นผู้ที่ไม่กล้าทำความรู้จักกับผู้อื่น
14. การเป็นผู้ที่ไม่ชอบพูดเล่น
15. การเป็นผู้ที่คิดว่าตนเองทำอะไรผิดอยู่เสมอ
16. การเป็นผู้ที่หวาดกลัวคุณพ่อ คุณแม่ อาจารย์จะลงโทษอยู่เสมอ
17. การเป็นผู้ที่คิดว่าตนเองเป็นคนไม่ดี
18. การเป็นผู้ที่นอนไม่ค่อยหลับเพราะคิดอะไรต่าง ๆ นานา
19. การเป็นผู้ที่เวลาอีอัคมักจะตะโกนเสียงดัง
20. การเป็นผู้ที่รู้สึกว่าไม่มีผู้ใดอยากเล่นด้วยเพราะชอบเล่นมึลลคคิก

การวัดระดับสุขภาพจิต ซึ่งมีระดับการวัด 6 ระดับ จะทำให้ค่าคะแนนสุขภาพจิตของกลุ่มตัวอย่างมีช่วงคะแนนตั้งแต่ 20 คะแนน - 120 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนสูงคือผู้ที่มีสุขภาพจิตปกติ ส่วนผู้ที่มีค่าคะแนนต่ำ คือผู้มีปัญหาสุขภาพจิต

จากผลการศึกษาพบว่า เด็กและเยาวชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีระดับสุขภาพจิตปานกลางค่อนข้างดี มีค่าเฉลี่ย 3.66 โดยลักษณะที่ได้เห็นว่าเด็กมีปัญหาสุขภาพจิตสูง คือลักษณะการที่เด็กดีใจ

มากเวลาดีใจ และรู้สึกเสียใจมากถ้ามีเรื่องเสียใจ ค่าเฉลี่ย 3.17 และลักษณะที่เด็กรู้สึกว่าเป็นคน
ตื่นเต้นง่าย ค่าเฉลี่ย 3.19 (ตารางที่ 4.4)

ตารางที่ 4.4
แสดงค่าเฉลี่ยคุณภาพจิต

คุณภาพจิต	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าเฉลี่ย	จำนวน
- การรู้สึกว่าเป็นคนตื่นเต้นง่าย	1	6	3.19	339
- การรู้สึกว่าเป็นคนสนใจอะไรได้ไม่นาน	1	6	3.37	339
- การเป็นผู้ที่เวลาทำการบ้านได้ยินเสียงดังจะขาดสมาธิ	1	6	3.28	339
- การเป็นผู้ที่มีเรื่องกลัวใจอยู่เสมอ	1	6	3.63	339
- การรู้สึกลำบากถ้าต้องตัดสินใจด้วยตนเอง	1	6	3.62	339
- การถูกข่มเพียงเล็กน้อยก็รู้สึกโกรธง่าย ๆ	1	6	3.37	339
- การเป็นกังวลว่าคุณพ่อคุณแม่จะไม่รักตัวเอง	1	6	4.26	339
- การเป็นผู้ที่ไม่กล้าตอบคำถามครู	1	6	3.58	339
- การเป็นผู้ที่กลัวอะไรโดยไม่มีสาเหตุ	1	6	3.86	339
- การเป็นผู้ที่บังคับตนเองไม่ค่อยได้	1	6	3.87	339
- การเป็นผู้ที่ตกใจง่าย	1	6	3.76	339
- การเป็นผู้ที่รู้สึกว่าเป็นคนเวลาดีใจจะดีใจมาก และเสียใจก็จะเสียใจมาก	1	6	3.17	339
- การเป็นผู้ที่ไม่กล้าทำความรู้จักกับผู้อื่น	1	6	3.33	339
- การเป็นผู้ที่ไม่ชอบพูดเล่น	1	6	4.33	339
- การเป็นผู้ที่คิดว่าตนเองทำอะไรผิดอยู่เสมอ	1	6	3.58	339
- การเป็นผู้ที่หวาดกลัวคุณพ่อ คุณแม่ อาจารย์จะลง โทษเสมอ	1	6	3.67	339
- การเป็นผู้ที่คิดว่าตนเองเป็นคนไม่ดี	1	6	3.68	339
- การเป็นผู้ที่นอนไม่ค่อยหลับเพราะคิดอะไรต่าง ๆ นานา	1	6	3.36	339
- การเป็นผู้ที่เวลาอีดีคัมมักจะตะโกนเสียงดัง	1	6	4.53	339

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

สุขภาพจิต	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าเฉลี่ย	จำนวน
- การเป็นผู้ที่รู้สึกว่ามีผู้ใดอยากเล่นด้วย เพราะชอบเล่นฝึกคิดถึก	1	6	4.53	339
ค่าเฉลี่ยสุขภาพจิต	1.50	5.70	3.66	339

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของสุขภาพจิตของเด็กและเยาวชน ในชุมชนแออัด ระหว่างเด็กหญิงชายพบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 4.5 และ 4.6)

ตารางที่ 4.5

การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง
ทางสุขภาพจิตระหว่างเพศชายและเพศหญิง

แหล่งความแปรปรวน	D.F.	S.S.	M.S.	F.Ratio	F Prob
ระหว่างกลุ่ม	1	16.5132	16.5132	.1003	.7517
ภายในกลุ่ม	337	55505.5281	164.7048		
รวม	338	55522.0413			

ตารางที่ 4.6

ค่าเฉลี่ยของสุขภาพจิตระหว่างเพศหญิงและเพศชาย

เพศ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
เพศชาย	179	73.3296	12.7829
เพศหญิง	160	72.8875	12.8904
รวม	339	73.1209	12.8166

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาเกี่ยวกับการควบคุมตนเองของเด็กและเยาวชน

การควบคุมตนเอง หมายถึง ความสามารถของบุคคลที่จะบังคับนิสัยของตนเอง เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ไปสู่พฤติกรรมที่พึงประสงค์ ไม่ว่าจะเผชิญกับสถานการณ์ที่กดดันเพียงใด สามารถที่จะเผชิญอุปสรรคใด ๆ เพื่อให้เกิดผลดีตามที่ต้องการ โดยในส่วนของ การควบคุมตนเอง ผู้ศึกษาได้ใช้แบบวัดการควบคุมตนเองในเรื่องต่าง ๆ 11 เรื่อง วัดระดับการควบคุมตนเอง 5 ระดับ มีค่าตั้งแต่ 1-5 คะแนนดังนี้

1. การเป็นผู้ที่มักเตือนตนเองให้เอาใจใส่การศึกษาเล่าเรียน
2. การเป็นผู้ที่ต้องทำงานให้เสร็จตามที่ตั้งใจไว้
3. การเป็นผู้ที่มีความอดทนในการทำสิ่งที่ได้รับมอบหมาย
4. การเป็นผู้ที่สามารถควบคุมอารมณ์ได้ดีเมื่อถูกตำหนิหรือถูกทำโทษ
5. การเป็นผู้ที่ควบคุมสติได้ดีเมื่อถูกกลั่นแกล้ง
6. การเป็นผู้ที่ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
7. การเป็นผู้ที่มีความรอบคอบ ไม่ดำเนินการกระทำของผู้อื่น โดยไม่ใคร่ตรง
8. การเป็นผู้ที่มีความสามารถในการแสดงความสามารถของตนเอง
9. การเป็นผู้ที่มีมารยาทในการนำของผู้อื่นมาใช้ โดยต้องบอกเจ้าของก่อนทุกครั้ง
10. การเป็นผู้ที่มีความตั้งใจที่จะแก้ไขตนเองให้ดีขึ้นกว่าเก่า
11. การเป็นผู้ที่บังคับตัวเองได้ ไม่ทำอะไรให้เกิดความเสียหายกับตัวเอง

จากการวัดการควบคุมตนเอง ซึ่งมีระดับการวัด 5 ระดับ จะทำให้ค่าคะแนนการควบคุมตนเองของกลุ่มตัวอย่างมีช่วงคะแนนตั้งแต่ 11 คะแนน - 55 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนสูงคือผู้ที่มีการควบคุมตนเองได้ดี ส่วนผู้ที่มีคะแนนต่ำคือผู้ที่ควบคุมตนเองได้ไม่ดี

จากผลการศึกษาพบว่า เด็กและเยาวชนกลุ่มตัวอย่างมีการควบคุมตนเองได้ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.33 โดยลักษณะการควบคุมตนเองได้ดี ได้แก่ การมีมารยาทโดยบอกเจ้าของทุกครั้ง เมื่อนำของผู้อื่นมาใช้ ค่าเฉลี่ย 3.80 ส่วนลักษณะการควบคุมตนเองได้น้อยที่สุดคือ เป็นผู้ที่สามารถควบคุมอารมณ์ได้ดีเมื่อถูกตำหนิหรือถูกทำโทษ ค่าเฉลี่ย 3.13 (ตารางที่ 4.7)

ตารางที่ 4.7
แสดงค่าเฉลี่ยการควบคุมตนเอง

การควบคุมตนเอง	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าเฉลี่ย	จำนวน
- การเป็นผู้ที่มักเตือนตนเองให้เอาใจใส่ในการศึกษาเล่าเรียน	1	5	3.22	339
- การเป็นผู้ที่ต้องทำงานให้เสร็จตามที่ตั้งใจไว้	1	5	3.33	339
- การเป็นผู้ที่มีความอดทนในการทำสิ่งที่ได้รับมอบหมาย	1	5	3.37	339
- การเป็นผู้ที่สามารถควบคุมอารมณ์ได้ดีเมื่อถูกตำหนิหรือถูกทำโทษ	1	5	3.13	339
- การเป็นผู้ที่ควบคุมสติได้ดีเมื่อถูกกลั่นแกล้ง	1	5	3.27	339
- การเป็นผู้ที่ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	1	5	3.14	339
- การเป็นผู้ที่มีความรอบคอบไม่คำหนิการกระทำของผู้อื่น โดยไม่ใคร่ตรง	1	5	3.20	339
- การเป็นผู้ที่มีความสามารถในการแสดงความสามารถหรือใจของตนเอง	1	5	3.35	339
- การเป็นผู้ที่มีมารยาทในการนำของผู้อื่นมาใช้ โดยต้องบอกเจ้าของก่อนทุกครั้ง	1	5	3.80	339
- การเป็นผู้ที่มีความตั้งใจที่จะแก้ไขตนเองให้ดีขึ้นกว่าเก่า	1	5	3.44	339
- การเป็นผู้ที่บังคับตัวเองได้ ไม่ทำอะไรให้เสียหายกับตัวเอง	1	5	3.36	339
ค่าเฉลี่ยการควบคุมตนเอง	1.55	4.73	3.33	339

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการควบคุมตนเอง ระหว่างเด็กหญิงชาย พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยเด็กหญิงมีค่าเฉลี่ยการควบคุมตนเองสูงกว่าเด็กชาย คือ 37.66 : 35.69 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.8 และ 4.9)

ตารางที่ 4.8

วิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการควบคุมตนเอง
ระหว่างเพศชายและเพศหญิง

แหล่งความแปรปรวน	D.F.	S.S.	M.S.	F.Ratio	F Prob
ระหว่างกลุ่ม	1	325.9373	325.9373	12.0579	.0006
ภายในกลุ่ม	337	9109.4845	27.0311		
รวม	338	9435.4218			

ระดับนัยสำคัญทางสถิติ = .001

ตารางที่ 4.9

ค่าเฉลี่ยของการควบคุมตนเองระหว่างเพศชายและเพศหญิง

เพศ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ชาย	179	35.6983	5.2305
หญิง	160	37.6625	5.1638
รวม	339	36.6254	5.2835

ตอนที่ 4 ผลการศึกษาเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของเด็กและเยาวชน

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความปรารถนาที่จะประสบผลสำเร็จในงานที่มุ่งอยากจับ
ซ้อน ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคที่ขัดขวาง พยายามหาวิธีการต่าง ๆ ในการแก้ปัญหาเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จ
ต้องการอิสระในการทำงานและการแสดงออก ต้องการชัยชนะในการแข่งขัน มุ่งมั่นที่จะทำให้ดีเลิศ มี
ความสบายใจเมื่อพบความสำเร็จ และวิตกกังวลเมื่อพบความล้มเหลว โดยในส่วนของแรงจูงใจใฝ่
สัมฤทธิ์ ผู้ศึกษาได้ใช้แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ จำนวน 20 ข้อ แบ่งการวัดระดับเป็น 5 ระดับ โดย
สอบถามเรื่องต่าง ๆ เหล่านี้

1. การมีความพยายามอย่างยิ่งที่จะทำอะไรให้เด่นกว่าที่ตั้งใจไว้
2. การถูกเพื่อน ๆ มองว่าเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบสูง
3. การเป็นผู้ที่มีความขยันทำงานอย่างสม่ำเสมอ
4. การชอบเปรียบเทียบผลงานของตนเองกับของผู้อื่น

5. การเป็นผู้ที่ใช้เวลาว่างในการทำการบ้าน อ่านหนังสือ มากกว่าจะคุยหรือเล่น
 6. การเป็นผู้ที่เมื่อได้รับความล้มเหลวในการทำงาน มักเกิดความท้อถอยหมดความพยายามในงานนั้นต่อไป
 7. คนที่เกลียดอย่างยิ่งคือ คนที่ไม่ชอบแก้ปัญหาด้วยตนเอง
 8. การเป็นผู้ที่ไม่ว่าจะทำงานอะไรก็ตาม จะพยายามทำจนสุดความสามารถ
 9. การมีความคิดอยู่เสมอว่า อนาคตของตนเองขึ้นอยู่กับความสำเร็จในการเรียน
 10. การมีความปรารถนาที่จะเป็นผู้ที่มีความมั่นใจในความสามารถของตนเอง
 11. การชอบทำงานด้วยความคิดของตนเอง และไม่ชอบทำตามผู้อื่น
 12. การที่มีความรู้สึกว่าการเรียนหรือการทำงานนั้นเป็นเรื่องน่าเบื่อ
 13. การชอบอาสาทำงานที่ตัวเองถนัดด้วยความเต็มใจเสมอ
 14. การรู้สึกสนุกสนานกับการทำงานเหมือน ๆ กับการเล่น
 15. การที่จะทำอะไร จะต้องทำให้เสร็จเรียบร้อยก่อนจึงจะหยุดพัก
 16. การเล่นเกม จะปรับปรุงตนเองให้เก่งขึ้นเรื่อย ๆ
 17. การจะมีความพยายามเมื่อรู้ตัวว่ามีความคืบหน้ากว่าเพื่อน
 18. การเป็นผู้ที่ชอบทำงานทุกอย่างด้วยตนเอง และไม่ชอบให้ผู้อื่นทำให้
 19. การที่จะเกิดความภูมิใจอยู่บ่อยครั้ง เพราะได้ทำงานสำเร็จหรือแข่งขันจนได้ชัยชนะ
 20. การที่รู้สึกว่าการที่พอใจที่จะทำอะไรก็ คือ งานที่ได้ใช้ความสามารถของคน
- เองอย่างเต็มที่

การวัดระดับแรงงูใจไฟ้สัมฤทธิ์ ซึ่งมีระดับการวัด 5 ระดับนี้ จะทำให้ค่าคะแนนแรงงูใจไฟ้สัมฤทธิ์ของกลุ่มตัวอย่างมีช่วงคะแนนตั้งแต่ 20 คะแนน - 100 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนสูงคือผู้ที่มีแรงงูใจไฟ้สัมฤทธิ์สูง ส่วนผู้ที่ได้คะแนนต่ำคือ ผู้ที่มีแรงงูใจไฟ้สัมฤทธิ์ต่ำ

จากผลการศึกษาพบว่า เด็กและเยาวชนมีแรงงูใจไฟ้สัมฤทธิ์ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.37 โดยลักษณะที่ชี้ให้เห็นว่าเด็กมีแรงงูใจไฟ้สัมฤทธิ์สูง ได้แก่ การที่เด็กรู้สึกพอใจที่ได้ทำงานที่ใช้ความสามารถได้เต็มที่ ค่าเฉลี่ย 3.93 ส่วนลักษณะที่ชี้ให้เห็นแรงงูใจไฟ้สัมฤทธิ์ค่อนข้างต่ำคือ การพยายามที่จะทำอะไรได้เด่นกว่าคนอื่น ค่าเฉลี่ย 2.77 (ตารางที่ 4.10)

ตารางที่ 4.10
แสดงค่าเฉลี่ยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของเด็กและเยาวชน

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าเฉลี่ย	จำนวน
- การมีความพยายามอย่างยิ่งที่จะทำอะไรให้เด่นกว่าที่คู่แข่งได้	1	5	2.77	339
- การถูกเพื่อน ๆ มองว่าเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบสูง	1	5	3.18	339
- การเป็นผู้ที่มีความขยันทำงานอย่างสม่ำเสมอ	1	5	3.19	339
- การชอบเปรียบเทียบผลงานของตนเองกับผู้อื่น	1	5	2.94	339
- การเป็นผู้ที่ใช้เวลาว่างในการทำบ้านอ่านหนังสือมากกว่าจะคุยหรือเล่น	1	5	3.03	339
- การเป็นผู้ที่เมื่อได้รับความล้มเหลวในการทำงานมักเกิดความท้อถอยหมดความพยายามในงานนั้นต่อไป	1	5	3.25	339
- คนที่เกลียดอย่างยิ่งก็คือคนที่ไม่ชอบแก้ปัญหาด้วยตนเอง	1	5	3.25	339
- การเป็นผู้ที่ไม่ว่าจะทำงานอะไรก็ตามจะพยายามทำจนสุดความสามารถ	1	5	3.51	339
- การมีความคิดอยู่เสมอว่าอนาคตของตนเองขึ้นอยู่กับความสำเร็จในการเรียน	1	5	3.65	339
- การมีความปรารถนาที่จะเป็นผู้ที่มีความมั่นใจในความสามารถของตนเอง	1	5	3.48	339
- การชอบทำงานด้วยความคิดของตนเองและไม่ชอบทำตามผู้อื่น	1	5	3.37	339
- การที่มีความรู้สึกเสมอว่าการเรียนหรือการทำงานนั้นเป็นเรื่องน่าเบื่อ	1	5	3.58	339
- การชอบอาสาทำงานที่ตัวเองถนัดด้วยความเต็มใจเสมอ	1	5	3.64	339
- การรู้สึกสนุกสนานกับการทำงานเหมือน ๆ กับการเล่น	1	5	3.28	339
- การที่จะทำอะไรจะต้องทำให้เสร็จเรียบร้อยก่อนจึงจะหยุดพัก	1	5	3.36	339

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

แรงงใจใฝ่สัมฤทธิ์	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าเฉลี่ย	จำนวน
- การเล่นเกมที่จะปรับปรุงตนเองให้เก่งขึ้นเรื่อย ๆ	1	5	3.52	339
- การจะมีความพยายามเมื่อรู้ตัวว่ามีความค้อยกว่าเพื่อน	1	5	3.43	339
- การเป็นผู้ที่ชอบทำงานทุกอย่างด้วยตนเองและไม่ชอบให้ผู้อื่นทำให้	1	5	3.32	339
- การที่เกิดความภูมิใจอยู่บ่อยครั้งเพราะได้ทำงานสำเร็จหรือแข่งขันจนได้ชัยชนะ	1	5	3.68	339
- การที่รู้สึกว่าการที่พอใจที่จะทำอะไรอย่างซังกก็คองานที่ได้ใช้ความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่	1	5	3.93	339
ค่าเฉลี่ยแรงงใจใฝ่สัมฤทธิ์	2.25	4.65	3.37	339

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับแรงงใจใฝ่สัมฤทธิ์ระหว่างเด็กหญิงชาย พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001 โดยเด็กหญิงมีแรงงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่าเด็กชาย มีค่าเฉลี่ย 69.2375 และ 65.7318 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.11 และ 4.12)

ตารางที่ 4.11

วิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของเพศหญิงและชาย

แหล่งความแปรปรวน	D.F.	S.S.	M.S.	F.Ratio	F.Prob
ระหว่างกลุ่ม	1	1038.2741	1038.2741	15.9276	.0001
ภายในกลุ่ม	337	21968.1075	65.1873		
รวม	338	23006.3776			

ระดับนัยสำคัญทางสถิติ = .001

ตารางที่ 4.12

ค่าเฉลี่ยของแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ระหว่างเพศชายและหญิง

เพศ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ชาย	179	65.7318	8.1341
หญิง	160	69.2375	8.0059
รวม	339	67.3864	8.2502

ตอนที่ 5 การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเรียนต่อของเด็กและเยาวชนในชุมชนแออัด

การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเรียนต่อของเด็กและเยาวชนในชุมชนแออัด ผู้วิจัยได้นำตัวแปรอิสระและตัวแปรตามเข้าวิเคราะห์ในสมการถดถอยพหุคูณแบบขั้นคอน โดยกำหนดตัวแปรทั้งหมด 11 ตัวแปร เป็นตัวแปรอิสระ 10 ตัวแปร ได้แก่ เพศ จำนวนบุตรในครอบครัว ลำดับที่ของบุตร ระยะห่างของบ้านกับโรงเรียน รายได้ของครอบครัว อาชีพของผู้ปกครอง (รับราชการและไม่รับราชการ) การศึกษาของผู้ปกครอง สุขภาพจิต การควบคุมตนเอง และแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ และตัวแปรตาม 1 ตัวคือ การเรียนต่อของเด็กและเยาวชน และเนื่องจากตัวแปรตามที่เป็นการเรียนต่อของเด็กและเยาวชนนี้ มี 4 ลักษณะคือ การเรียนในระบบ การเรียนนอกระบบ การเคยเรียนแต่หยุดเรียน และการไม่เคยเรียนต่อเลย ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาปัจจัยต่อการเรียนทั้ง 4 ลักษณะนี้ทีละลักษณะ จึงมีสมการถดถอยพหุคูณรวม 4 สมการ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเรียนในระบบ
2. การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเรียนนอกระบบ
3. การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเคยเรียนแต่หยุดเรียน
4. การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการไม่เคยเรียนต่อเลย

ในการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณนี้ ผู้วิจัยได้นำตัวแปรทั้งหมดเข้าทดสอบค่าสหสัมพันธ์เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรแต่ละคู่ แล้วพบว่าตัวแปรทั้งหมดไม่มีความสัมพันธ์กันสูงมาก จนก่อให้เกิดปัญหาในการวิเคราะห์ถดถอย (ตารางที่ 4.13) ผู้วิจัยจึงใช้ตัวแปรทั้งหมดในทั้ง 4 สมการ ผลการศึกษามีดังนี้

แสดงค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรทุกตัวในสมการวิเคราะห์ถดถอย พหุคูณ
เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อก้าวเรียนของเด็กและเยาวชนในชุมชนแออัด

ตัวแปร	เพศ	จำนวนที่ น้อง ในครอบครัว	ลำดับที่ เป็นบุตร	ระหว่าง รุ่นพี่ กับน้องเรียน	ระยะทาง ผู้ปกครอง ไปโรงเรียน	อาชีพของ ผู้ปกครอง	รายได้ ต่อครัว เรือน	เรียนไม่ ระบบ โรงเรียน	สุขภาพจิต	การควบคุม แรงจูงใจ	ตนเอง	ไม่ได้ สัมฤทธิ์
เพศ	1.000	.032	-.071	.002	-.002	.005	-.012	.127	.018	-.168	.018	-.214
จำนวนที่น้องในครอบครัว	1.000	.567	-.105	-.042	-.047	.016	.5207	.050	.050	-.035	.004	.004
ลำดับที่การเป็นบุตร	1.000	.000	-.076	-.107	-.075	.019	.114	.012	.060	.006	.064	.064
ระยะทางระหว่างชุมชนกับโรงเรียน	1.000	.000	.000	.060	.095	.259	.096	.060	.090	.090	.002	.002
อาชีพของผู้ปกครอง	1.000	.000	.000	1.000	.485	.348	.125	.045	-.034	-.034	-.044	-.044
การศึกษาของผู้ปกครอง	1.000	.000	.000	.000	1.000	.400	.258	.021	-.016	-.016	.039	.039
รายได้ครอบครัว	1.000	.000	.000	.000	.000	1.000	.242	.092	.117	.117	.121	.121
เรียนในระบบโรงเรียน	1.000	.000	.000	.000	.000	.000	1.000	.168	.215	.215	.215	.215
สุขภาพจิต	1.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	1.000	.112	.112	.213	.213
การควบคุมตนเอง	1.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	1.000	1.000	.593	.593
แรงจูงใจได้สัมฤทธิ์	1.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	1.000	1.000

5.1 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเรียนในระบบของเด็กและเยาวชน ในชุมชนแออัด

ผลการศึกษา สามารถอธิบายอิทธิพลของปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้ (ตารางที่ 4.14)

1. การศึกษาของผู้ปกครอง

เป็นปัจจัยแรกที่นำเข้าสู่สมการถดถอย ซึ่งพบว่ามีความสัมพันธ์กับการศึกษาต่อในระบบของเด็กและเยาวชนระดับต่ำ ($R = .25767$) และสามารถอธิบายความผันแปรของการถดถอยของเด็กและเยาวชนร้อยละ $(R^2 = .06639)$ 6.64

2. การควบคุมตนเอง

ปัจจัยที่ถูกคัดเลือกให้เข้าสู่สมการลำดับที่ 2 คือ การควบคุมตนเอง โดยสามารถอธิบายความผันแปรของอิทธิพลต่อการเรียนต่อในระบบ ของเด็กและเยาวชนในชุมชนแออัดได้ร้อยละ 10.911 ($R^2 \text{ adj} = .10911$) และพบว่า การศึกษาของผู้ปกครองและการควบคุมตนเอง มีความสัมพันธ์กับอิทธิพลต่อการเรียนต่อในระบบของเด็กและเยาวชนในระดับต่ำ ($R = .33830$) โดยปัจจัยทั้ง 2 สามารถอธิบายความผันแปรของ อิทธิพลต่อการเรียนต่อในระบบของเด็กและเยาวชนได้ ร้อยละ 11.444 ($R^2 = .11444$)

3. จำนวนพี่น้อง

ปัจจัยที่ถูกคัดเลือกให้เข้าสู่สมการลำดับที่ 3 คือ จำนวนพี่น้อง สามารถอธิบายความผันแปรของการมีอิทธิพลต่อการเรียนต่อในระบบของเด็กและเยาวชนได้ ร้อยละ 14.189 ($R^2 = .14189$) และพบว่าการศึกษาของผู้ปกครอง การควบคุมตนเอง และจำนวนพี่น้อง มีความสัมพันธ์กับอิทธิพลต่อการเรียนต่อในระบบของเด็กและเยาวชนในระดับต่ำ ($R = .38678$) โดยปัจจัยทั้ง 3 สามารถอธิบายความผันแปรของอิทธิพลต่อการเรียนต่อของเด็กและเยาวชนได้ร้อยละ 14.960 ($R^2 = .14960$)

4. สุขภาพจิต

ปัจจัยที่ถูกคัดเลือกเข้าสู่สมการลำดับที่ 4 คือ สุขภาพจิต สามารถอธิบายความผันแปรของการมีอิทธิพลต่อการเรียนต่อในระบบของเด็กและเยาวชนได้ ร้อยละ 17.198 ($R^2 = .17198$) และพบว่าการศึกษาของผู้ปกครอง การควบคุมตนเอง จำนวนพี่น้อง และสุขภาพจิต มีความสัมพันธ์กับอิทธิพลต่อการเรียนต่อในระบบของเด็กและเยาวชนระดับปานกลาง ($R = .41470$) โดยปัจจัยทั้ง 4 สามารถอธิบายความผันแปรของอิทธิพลต่อการเรียนต่อของเด็กและเยาวชน ร้อยละ 17.198 ($R^2 = .17198$)

5. รายได้ครอบครัว

ปัจจัยที่ถูกคัดเลือกให้เข้าสู่สมการลำดับที่ 5 คือ รายได้ครอบครัว สามารถอธิบายความผันแปรกับอิทธิพลต่อการเรียนต่อในระบบของเด็กและเยาวชนได้ ร้อยละ 17.413 ($R^2 \text{ adj} = .17413$) และพบว่าการศึกษาของผู้ปกครอง การควบคุมตนเอง จำนวนพี่น้อง สุขภาพจิต รายได้ครอบครัว มีความสัมพันธ์กับอิทธิพลต่อการเรียนต่อในระบบของเด็กและเยาวชนในระดับปานกลาง ($R = .43185$)

โดยปัจจัยทั้ง 5 สามารถอธิบายความผันแปรกับอิทธิพลต่อการเรียนต่อในระบบของเด็กและเยาวชนได้ร้อยละ 18.650 ($R^2 = .18650$)

ตารางที่ 4.14

แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อการเรียนต่อในระบบของเด็กและเยาวชน
โดยวิธีการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ตัวแปรอิสระ	R	R ²	R ² Adj	B	T	Sig T
การศึกษาของผู้ปกครอง	.25767	.06639	.06359	.25767	4.860	.0000
การควบคุมตนเอง	.33830	.11444	.10911	.21923	4.244	.0000
จำนวนพี่น้อง	-.38678	.14960	.14189	-.18782	-3.699	.0003
สุขภาพจิต	.41470	.17198	.16194	.15083	2.987	.0038
รายได้ครอบครัว	.43185	.18650	.17413	.13320	2.423	.0159
ค่าคงที่					-3.190	.0016

F = 15.08471 Signif F = .0000

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเรียนของเด็กและเยาวชน ในชุมชนแออัด
แสดงผังแผนภูมิที่ 4.1

แผนภูมิที่ 4.1

แสดงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเรียนต่อในระบบของเด็กและเยาวชน

5.2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเรียนนอกระบบของเด็กและเยาวชน ในชุมชนแออัด

ผลการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเรียนนอกระบบของเด็กและเยาวชนในชุมชนแออัด โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยแบบพหุคูณแบบขั้นคอน โดยการกำหนดตัวแปรอิสระเป็นกลุ่มที่เรียนนอกระบบ (1) และกลุ่มที่ไม่ได้เรียนนอกระบบ โดยกลุ่มที่ไม่ได้เรียนนอกระบบประกอบด้วยกลุ่มที่เรียนในระบบ กลุ่มที่เคยเรียนแต่เลิกเรียน และกลุ่มที่ไม่เคยเรียนเลย (0) ผลการวิเคราะห์ไม่พบปัจจัยใด ๆ ที่มีอิทธิพลต่อตัวแปรตามดังกล่าว ผู้วิจัยคาดว่าน่าจะเกิดจากกลุ่มผู้เรียนนอกระบบมีจำนวนเพียง 36 คน หรือร้อยละ 10.6 ของกลุ่มตัวอย่าง จึงได้ทดลองจัดกลุ่มใหม่ โดยแยกศึกษาเฉพาะกลุ่มที่ไม่ได้เรียนในระบบเท่านั้น ตัวแปรตามจึงได้แก่กลุ่มที่เรียนนอกระบบ (1) และกลุ่มที่ไม่ได้เรียนนอกระบบ ได้แก่ กลุ่มที่เคยเรียนแต่หยุดเรียน และกลุ่มที่ไม่เคยเรียนเลย (0) และนำตัวแปรทุกตัวเข้าวิเคราะห์ในสมการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณอีกครั้ง ผลการวิเคราะห์พบว่า มีตัวแปรเพียงตัวเดียวที่เข้าสู่สมการครั้งนี้ (ตารางที่ 4.15)

การควบคุมตนเอง

การควบคุมตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเรียนนอกระบบ ของเด็กและเยาวชนในระดับต่ำ ($R = .22607$) และสามารถอธิบายความผันแปรของการเรียนนอกระบบของเด็กและเยาวชนได้ร้อยละ 5.111 ($R^2 = .05111$) ซึ่งผลการวิเคราะห์ที่แสดงได้ดังแผนภูมิที่ 4.2

ตารางที่ 4.15

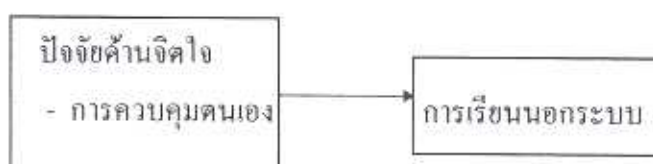
การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเรียนนอกระบบของเด็กและเยาวชน
ในชุมชนแออัด

ตัวแปร	R	R ²	R ² Adj	B	T	Sig T
การควบคุมตนเอง	.22607	.05111	.04556	.22607	3.035	.0028
ค่าคงที่				-2.088	.0383	

F = 9.20992 Signif F = .0028

แผนภูมิที่ 4.2

แสดงการควบคุมตนเอง

5.3 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อเด็กและเยาวชนในชุมชนแออัด ที่เคยเรียนแต่หยุดเรียน

ผลการศึกษสามารถอธิบายอิทธิพลของปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้ (ตารางที่ 4.16)

1. สุขภาพจิต

สุขภาพจิตเป็นปัจจัยแรกที่เข้าสู่สมการถดถอย ซึ่งพบว่ามีความสัมพันธ์กับอิทธิพลต่อเด็กและเยาวชนในชุมชนแออัด ที่เคยเรียนแต่หยุดเรียนระดับต่ำ ($R = .15101$) และสามารถอธิบายความผันแปรต่ออิทธิพลต่อเด็กและเยาวชนที่เคยเรียนแต่หยุดเรียน ร้อยละ 2.280 ($R^2 = .02280$)

2. รายได้ของครอบครัว

ปัจจัยที่ถูกคัดเลือกให้เข้าสู่สมการลำดับที่ 2 คือ รายได้ของครอบครัว โดยสามารถอธิบายความผันแปรอิทธิพล ที่เด็กและเยาวชนในชุมชนแออัด เคยเรียนแต่หยุดเรียน ได้ร้อยละ 3.912 ($R^2 \text{ adj} = .03912$) และพบว่า สุขภาพจิตและรายได้ของครอบครัว มีความสัมพันธ์กับอิทธิพลที่เด็กและเยาวชนในชุมชนแออัด เคยเรียนแต่หยุดเรียนในระดับต่ำ ($R = .19779$) โดยปัจจัยทั้ง 2 สามารถอธิบายความผันแปรกับอิทธิพล ที่เด็กและเยาวชนในชุมชนแออัดเคยเรียนแต่หยุดเรียน ร้อยละ 3.912 ($R^2 = .03912$)

ตารางที่ 4.16

แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อเด็กและเยาวชน
ในชุมชนแออัดที่เคยเรียนแต่หยุดเรียน โดยวิธีการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ตัวแปรอิสระ	R	R ²	R ² Adj	B	T	Sig T
สุขภาพจิต	.15101	.02280	.01987	-.15101	-2.788	.0056
รายได้ของครอบครัว	.19779	.03912	.03333	-.12828	-2.374	.0181
ค่าคงที่					4.595	.0000

F = 6.75864

Signif F = .0013

ผลการวิจัยที่สัมพันธ์กับเด็กที่เคยเรียนและหยุดเรียน แสดงดังแผนภูมิที่ 4.3

แผนภูมิที่ 4.3

แสดงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการที่เด็กเคยเรียนแต่หยุดเรียน

5.4 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อการไม่เคยเรียนต่อเลย ของเด็กและ

เยาวชน

ผลการศึกษาสามารถอธิบายอิทธิพลของปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้ (ตารางที่ 4.17)

1. การควบคุมตนเอง

การควบคุมตนเองเป็นปัจจัยแรกที่เข้าสู่สมการการถดถอย ซึ่งพบว่ามีความสัมพันธ์ทางลบกับการไม่เคยเรียนต่อเลยของเด็กและเยาวชนระดับต่ำ ($R = .23121$) และสามารถอธิบายความผันแปรของการไม่เคยเรียนต่อเลย ของเด็กและเยาวชนร้อยละ 5.346 ($R^2 = .05346$)

2. การศึกษาของผู้ปกครอง

ปัจจัยที่ถูกเลือกให้เข้าสู่สมการลำดับที่ 2 คือ การศึกษาของผู้ปกครอง สามารถอธิบายความผันแปรต่อการไม่เคยเรียนต่อเลยของเด็กและเยาวชนได้ ร้อยละ 8.570 ($R^2_{adj} = .08570$) และพบว่า การควบคุมตนเอง และการศึกษาของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์ทางลบกับการไม่เคยเรียนต่อเลยของเด็กและเยาวชนในระดับต่ำ ($R = .30195$) โดยปัจจัยทั้ง 2 สามารถอธิบายความผันแปรของการไม่เคยเรียนต่อเลย ของเด็กและเยาวชนร้อยละ 9.118 ($R^2 = .09118$)

3. จำนวนพี่น้อง

ปัจจัยที่ถูกเลือกให้เข้าสู่สมการลำดับที่ 3 คือ จำนวนพี่น้อง สามารถอธิบายความผันแปรกับการไม่เคยเรียนต่อเลยของเด็กและเยาวชนได้ ร้อยละ 10.235 ($R^2_{adj} = .10235$) และพบว่า การควบคุมตนเอง การศึกษาของผู้ปกครอง และจำนวนพี่น้อง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการไม่เคย

เรียนต่อเลยของเด็กและเยาวชนในระดับต่ำ ($R = .33259$) โดยปัจจัยทั้ง 3 สามารถอธิบายความผันแปรของการไม่เลยเรียนต่อเลยของเด็กและเยาวชน ร้อยละ 11.061 ($R^2 = .11061$)

ตารางที่ 4.17

แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อการไม่เลยเรียนต่อเลยของเด็กและเยาวชน โดยวิธีการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ตัวแปร	R	R ²	R ² Adj	B	T	Sig T
การควบคุมตนเอง	.23121	.05346	.05062	-.23121	-4.337	.0000
การศึกษาของผู้ปกครอง	.30195	.09118	.08570	-.19424	-3.712	.0002
จำนวนพี่น้อง ต่างที่	.33259	.11061	.10255	.13966	2.690	.0075
					5.879	.0000

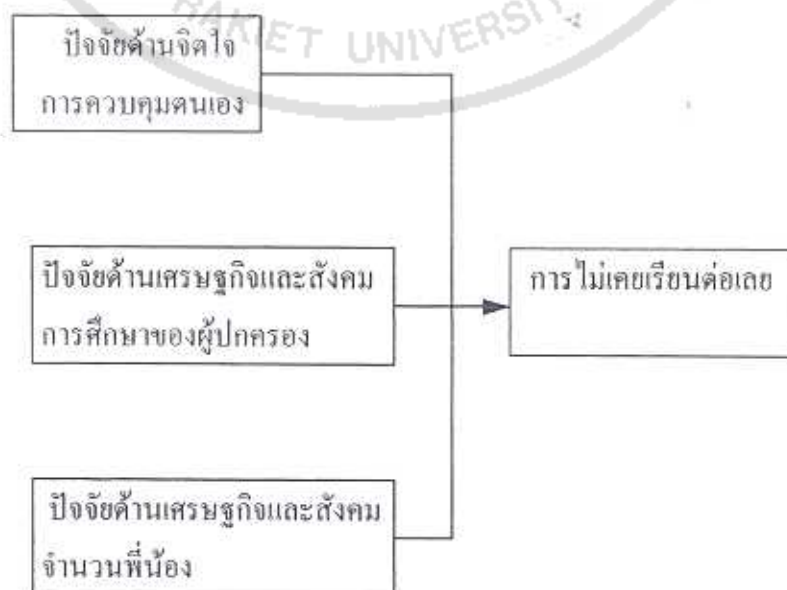
F = 13.72215

Signif F = .0000

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการที่เด็กไม่เลยเรียนต่อเลย แสดงในแผนภูมิที่ 4.4

แผนภูมิที่ 4.4

แสดงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการไม่เลยเรียนต่อเลยของเด็กและเยาวชน

ตอนที่ 6 การทดสอบสมมติฐาน

ผลการทดสอบสมมติฐานมีดังนี้

สมมติฐานที่ 1 เพศชายมีแนวโน้มการตัดสินใจเรียนต่อมากกว่าหญิง

ผลการศึกษาเปรียบเทียบการศึกษาคู่ของเด็กหญิงชาย โดยการวิเคราะห์ค่าไค-สแควร์ พบว่า เด็กหญิงมีสัดส่วนในการเรียนในระบบโรงเรียนมากกว่าเด็กชาย ขณะที่เด็กชายมีสัดส่วนในการไม่เรียนต่อเลขสูงกว่าเด็กหญิง

จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ 1

สมมติฐานที่ 2 ครอบครัวที่มีจำนวนบุตรน้อย บุตรจะมีโอกาสเรียนต่อมากกว่า
ครอบครัวที่มีจำนวนบุตรมาก

จากการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ที่วิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเรียนต่อในระบบของเด็กและเยาวชน พบว่า จำนวนพี่น้องมีความสัมพันธ์เชิงผกผันในการเรียนต่อในระบบของเด็กและเยาวชน หมายความว่า ครอบครัวที่มีจำนวนพี่น้องน้อย มีการเรียนต่อสูง ขณะที่ครอบครัวที่มีจำนวนพี่น้องมากมีการเรียนต่อดำกว่า

จึงยอมรับสมมติฐานที่ 2

สมมติฐานที่ 3 บุตรคนที่ 1, 2, 3 ของครอบครัว มีแนวโน้มในการเรียนต่อมากกว่า
บุตรคนหลัง ๆ ของครอบครัว

ผลการวิจัยไม่พบความสัมพันธ์ของลำดับที่ของบุตรกับการเรียนต่อของเด็กและเยาวชน ไม่ว่าจะเป็นการเรียนในระบบหรือนอกระบบ

จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ 3

สมมติฐานที่ 4 โรงเรียนที่อยู่ใกล้แหล่งชุมชน มีอิทธิพลต่อการเรียนต่อของ
นักเรียนมากกว่าโรงเรียนที่อยู่ใกล้แหล่งชุมชน

ผลการวิจัยไม่พบความสัมพันธ์ของระยะห่างของโรงเรียน กับการเรียนต่อของเด็กและ
เยาวชน

จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ 4

สมมติฐานที่ 5 ครอบครัวที่มีผู้ประกอบการมีอาชีพรับราชการ มีแนวโน้มจะส่งบุตรเรียน
ต่อมากกว่าครอบครัวที่มีผู้ประกอบการมีอาชีพรับจ้าง ค้าขาย และบริการ

ผลการวิจัยไม่พบความสัมพันธ์ของอาชีพของผู้ปกครอง ในการเรียนต่อของเด็กและ
เยาวชน

จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ 5

สมมติฐานที่ 6 ครอบครัวที่มีบิดามารดามีการศึกษาสูง มีแนวโน้มที่จะให้บุตรได้รับการศึกษาสูงมากกว่าครอบครัวที่มีบิดามารดาได้รับการศึกษาดำ

ผลการวิจัยพบว่า ระดับการศึกษาของบิดามารดา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเรียนต่อในระบบของเด็กและเยาวชน

จึงยอมรับสมมติฐานที่ 6

สมมติฐานที่ 7 ครอบครัวที่มีระดับฐานะทางเศรษฐกิจปานกลาง มีแนวโน้มที่จะให้

บุตรได้รับการศึกษาต่อมากกว่าครอบครัวที่ระดับฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ

ผลการวิจัยพบว่า รายได้ของครอบครัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเรียนต่อในระบบโรงเรียนของเด็กและเยาวชน ซึ่งหมายความว่า เด็กที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้มาก จะเข้าเรียนต่อในระบบมากกว่าเด็กที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้น้อย

จึงยอมรับสมมติฐานที่ 7

สมมติฐานที่ 8 สุขภาพจิต การควบคุมตนเอง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีอิทธิพลต่อ

การตัดสินใจศึกษาต่อของเด็กและเยาวชนในชุมชนแออัด

ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน พบว่า การควบคุมตนเองมีอิทธิพลทางบวกต่อการเรียนต่อของเด็กที่เรียนในระบบและนอกระบบโรงเรียน และมีอิทธิพลทางลบต่อเด็กที่ไม่เคยเรียนต่อเลย และพบว่าสุขภาพจิตที่ดีมีความสัมพันธ์กับเด็กที่เรียนต่อในระบบโรงเรียน แต่มีความสัมพันธ์ทางลบกับเด็กที่เคยเรียนแต่หยุดเรียน ส่วนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่พบความสัมพันธ์ใด ๆ

จึงยอมรับสมมติฐานที่ 8 นี้บางส่วน